

С.М. Глазирін, Н.Є. Конон

ІНВЕСТИЦІЇ В ОСНОВНИЙ КАПІТАЛ ЯК ФАКТОР КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Побудова в Україні суверенної незалежної демократичної, соціальної, правової держави можлива лише за умови наявності сучасної ринкової економіки. Інвестиції – це один із найважливіших етапів в розвитку окремого підприємства та в економіці всієї держави в цілому.

Інвестиції в основний капітал складають вагомую частину загального обсягу капітальних інвестицій. Ефективність інвестицій в основні засоби залежить від багатьох чинників, серед яких найважливішими є такі: віддача вкладень, термін окупності інвестицій, інфляція, рентабельність інвестицій за весь період і за окремими періодами, стабільність надходжень коштів від вкладень, наявність інших, більш ефективних напрямів вкладення капіталу.

Обсяг інвестицій в основний капітал в Україні в 2006 р. зріс на 17,2 % порівняно з 2005 р. – до 26 743,7 млн. грн. За даними Державного комітету статистики України, обсяги інвестицій в основний капітал зросли майже у всіх регіонах нашої держави. Протягом останніх п'яти років високий рівень освоєння капіталовкладень зберігся в Києві, а також в Сумській, Одеській, Закарпатській, Вінницькій, Херсонській, Івано-Франківській та Харківській областях. Більше половини загального обсягу інвестицій освоєно в промислово розвинених регіонах: у Києві, а також у Донецькій, Дніпропетровській, Одеській і Харківській областях.

Основним джерелом інвестицій в основний капітал залишаються власні засоби підприємств та організацій, за рахунок яких здійснено 66,3 % всіх капіталовкладень. У 2007 р. найбільшу частку (23 %) загального обсягу інвестицій в основний капітал було спрямовано на розвиток підприємств транспорту, пошти й зв'язку. Значні вкладення освоєні в обробній (19,8 %) і добувній (15 %) промисловості, на підприємствах по виробництву та розподілу електроенергії, газу й води (9,2 %). Значна частка (15,1 %) всіх інвестицій в основний капітал надійшла на розвиток такого виду діяльності, як операції з нерухомістю, здавання в найм та послуги юридичним особам. Зокрема в житловому будівництві використано 14,4 % загального обсягу інвестицій.

Україна збільшує капітальні вкладення на видобуток газу. У 2006 р. капітальні вкладення дочірньої компанії “Укргазвидобування”, що є структурним підрозділом НАК “Нафтогаз України”, досягли 1 754,94 млн. грн. Таким чином, загальний обсяг капітальних вкладень

зріс на 109,22 млн. грн. (на 6,6 % у порівнянні з відповідним показником 2005 р.).

Інвестиції в основний капітал підприємств будівельної галузі України за дев'ять місяців 2007 р. (січень-вересень) склали 3,823 млрд. грн., що складає 3,7 % від загального обсягу інвестицій. Це на 3,4 % більше у порівнянні з аналогічним періодом 2006 р.

Важливого значення набуває таке джерело інвестицій в основний капітал, як інвестиції іноземних корпорацій та їх об'єднань. Необхідно зазначити, що за останні роки питома вага іноземних інвестицій в основний капітал у загальній кількості значно зменшилася. Так, за даними Держкомстату України, в 2005 р. їх частка складала 5 %, у 2006 – 3,7 %, у 2007 – 3,4 %. Це свідчить про зниження зацікавленості іноземних інвесторів з різних причин, основною з них, на думку багатьох експертів, є політична та законодавча нестабільність у країні.

Таким чином, якщо Україна хоче обрати інноваційний шлях розвитку, необхідно відповідно збільшити надходження інвестицій шляхом підвищення інвестиційної привабливості вітчизняних підприємств.

Значну роль у цьому процесі потенційно можуть відіграти іноземні інвестори не лише з розвинутих країн, а й країн близького зарубіжжя, зокрема Російської Федерації. Проте це є малоімовірним в умовах тих двосторонніх відносин, які склалися на сьогоднішній день.

Глазирін, С.М. Інвестиції в основний капітал як фактор конкурентоспроможності підприємства [Текст] / С.М. Глазирін, Н.Є. Конон // Міжнародна банківська конкуренція: теорія і практика: зб. тез доповідей III Міжнародної науково-практичної конференції (15-16 травня 2008 р.): у 2-х т. – Суми: УАБС НБУ, 2008. – Т. 2. – С. 29-30.